

Világ proletárjai egyesüljétek!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. EVFOLYAM, 17. SZAM ARA: 50 FILLÉR SZERDA, 1953 JANUAR 21.

LENIN

1924. január 21-én, 29 évvel ez előtt halt meg Vladimir Iljics Lenin, a Szovjetunió Kommunista Pártja, a szovjet nép, a nemzetközi munkásmozgalom, a világ-proletariátus kiemelkedő vezére, az emberiség lángelű tanítója. Az egyszerű emberek milliói megdöbbenéssel vették a hírt, hogy Lenin nincs többé, mert senki előtt még úgy nem szerette az embereket, mint ő, és ő előtt az emberek még nem szerettek úgy vezetőt, mint Lenint. Lenin nem egyszerűen a vezetőket egyike, hanem magasabb típusú vezető — mondotta Róla Sztálin elvtárs. — Hegyi sas, aki a harcban félelmet nem ismer és bátran viszi előre a pártot az orosz forradalom ki nem kutatott útjain.

Lenin meghalt, de életműve, alkotásai által ma élőbb mint valaha. Életműve: a győztes szocialista forradalom — egyre fényesebben világítja be az emberiség jövőjének útját. A múlt évek, melyek a történelem más alakjait lassan feledésbe burkolják, Lenint még közelebb hozzák hozzánk. — Évről-évre jobban látjuk emberfeletti nagyságát, munkájának felmérhetetlen hatását. Mindaz, ami az emberek százmillióinak legszentebb ügye, az elválaszthatatlanul összeforrott Lenin nevével, Lenin és Sztálin országának, a Szovjetunióknak a nevével. Lenin egész életét, minden gondolatát tudományos kutatásoknak, a jobb társadalmi rendért, az emberiség jobb jövőjéért folyó harcnak szentelte. Mindenütt száz és százmilliók látták benne a testvér, a barátot, a tanítómestert. Amikor Gorkij 1918-ban megkérdezte Dimitrov Pavlov munkást, hogy melyik Lenin legkiemelkedőbb jellemvonása, Pavlov így felelt: „Az egyszerűség, egyszerű, mint az igazság.” Gorkij másuttal így ír Lenin londoni tartózkodásának idejéről: „A Hyde-parkban néhány munkás, akik most látták Lenint először — arról kezdtek beszélni, hogyan viselkedett a gyűlésen. Egyikük jellemzően mondotta: „Nem tudom, talán akad Európában a munkások között még más is, más ilyen okos ember is — Bebel, vagy még egy, kettő, De hogy lenne még egy, akit olyan egycsapásra megszeretünk, mint ezt — azt nehezen hiszem.” A másik mosolyogva tette hozzá: — ő — a miénk!

„Lenin vezére volt nemcsak az orosz proletariátusnak, nemcsak az európai munkásoknak, nemcsak a gyarmati Keletnek, hanem a földkerekség valamennyi dolgozójának is.” (Sztálin) Lenin mutatta meg az utat valamennyi elnyomottnak az elnyomásból és jogfosztottságból való megszabaduláshoz és megmutatta a felszabadulás eszközeit is. A világ dolgozóinak Lenin harci zászlaja alatt, az ő lángeszű tanításaival vívják küzdelmüket a nemzeti függetlenségért, a tőkésrendszer ellen. Harukat egy nagy közös cél, a béke megvédése érdekében. Az emberek legszentebb ügye, a béke ügye is elválaszthatatlanul a nagy proletárhadszeregetől. Amlóta Lenin a győztes Októberi Forradalom másnapján felvonta a béke zászlaját, a Szovjetunió egy pillanatra

sem színt meg a békéért harcolni. A dolgozó milliók pedig egyre bátrabban tekintenek a Szovjetunióra, Lenin legműködősebb tanítványára, Sztálin elvtársra, mert benne látják békéjük legfőbb biztosítékát.

Lenin volt az, aki egész életét a párt megteremtésének és megszilárdításának szolgálatába állította. Senki olyan kérihetetlenül nem leplezte le a párt ellenségeit, mint ő, Lenin dolgozta ki ennek az új típusú párnak elméleti, szervezeti és ideológiai alapjait, ez a pártot kovácsolja ma is egyre szilárdabbra, acélosan keményre és rugalmasra Sztálin. Ez a párt a szovjet nép minden sikerének forrása, a kommunizmus építésének rendíthetetlen rúgója és előrelendítője. Ez a párt a munkásosztály, a dolgozó nép szíve, esze, lelkiismerete.

E egyszerű párt elméletének továbbfejlesztője Sztálin. A leninizmus nagy nemzetközi tanítás, mely ott él a Szovjetunió Kommunista Pártjának hősi tevékenységében, ott él a szovjet állam hatalmában. Ott él ez a tanítás és győzelmeskedik a Szovjetunió harcával létrejött népi demokráciák eredményeiben, bel- és külpolitikájában. A leninizmus eszméinek minden leggyőzelekre világosan fejeződik ki a kommunista és munkáspártok növekedésében, a dolgozó tömegekre gyakorolt befolyásában, s ez eszmék hatalmas hatereje abban rejlik, hogy mindenkor világosan fejezik ki a népek legfontosabb érdekeit, lelkesítik és szervezik a világ dolgozóit a kizsákmányolók elleni kérihetetlen küzdelemre.

Egy hónappal ezelőtt ünnepelte az egész haladó emberiség Lenin halhatatlan műve folytatójának, a ma Leninjének 73. születésnapját, Sztálin által olyan vezér vette át Lenin megkezdett művét, akit az egész haladó emberiség forró szeretettel vesz körül. Sztálin elvtárs, akit az egész világon bölcs tanítóknak neveznek az egyszerű emberek százmilliói, rendíthetetlen harcosa a kommunizmus építésének, de ő vezetésével nálad győzelemről-győzelemre a szovjet nép. Sztálin hadserege, a dicső Szovjet Hadsereg adott szabadságot a szocializmust ma lelkesen és egyre előrébb haladva építő népi demokráciák dolgozóinak. Sztálin elvtárs szavai lelkesítik a szabadságukért, függetlenségükért küzdő dolgozóik harcát a kapitalista országokban és a gyarmatokon.

Sztálin elvtárs elméleti munkái fegyverzik a kommunista és munkáspártokat a társadalom forradalmi átalakításának ismeretével. Lenin halála után Sztálin elvtárs fejlesztette tovább és gazdagította a marxizmust örökérvű, felbecsülhetetlen értékű tanításaival.

A mi népünk is attól az országtól kapta a szabadságot, amelyet megalkotója Lenin volt és amelyet ma Sztálin vezet biztos kezekkel a kommunizmus építésének útján. Ezen az évfordulón emlékezzünk a nagy Leninre ezzel a fogadalommal, hogy még egyszer sebben sorakoztatjuk fel népünket az alá a zászló alá, amelyet Lenin emelt magasra és ma Sztálin viszi előre a győzelmek útján

„Lenin meghalt. De eszének és akaratának örökösei élnek. Élnek és olyan sikeresen dolgoznak, ahogy a világon még senki, soha, sehol nem dolgozott.”

(GORKIJ)

A Dohánygyár dolgozói csatlakoztak az Orvosi Műszergyár versenyfelhívásához

A Debreceni Dohánygyár dolgozói hazánk felszabadulásának nyolcadik évfordulójára, április 4-e tiszteletére 11 pontból álló vállalatot tettek. Többek között vállalták, hogy az 1953. év első negyedévi tervét — 1952. második félévé viszonyítva — 117 százalékra teljesítik. A gépek kapacitásának jobb kihasználása érdekében a gépállásidőt — szintén az 1952. második félévéhez viszonyítva 0,5 százalékkal csökkentik. A gépek megóvására és karbantartására felajánlották, hogy április 4-ig a Názarova-mozgalomban való szerződést minden gépre megkötik. A szerszámok és szerszámgepek pedig a Kuznyecov-mozgalom keretén belül kötnék szerződést. Vállalták, hogy a meléktermékképződést csökkentik és április 4-ig a magasfokú porképződést kiküszöbölik. Felderítik minden olyan hibát, amely elősegíti a porképződést a Debreceni Dohánygyár dolgozóinak nevében Perlak elvtárs írta alá az Orvosi Műszergyár versenyfelhívásához a csatlakozást.

A dohánygyári dolgozók vállalása azonban nem kielégítő. A vállalat további hét pontjában ugyanis a vállalat vezetői, szakszervezeti funkcionáriusai és műszaki beosztottjai nem mérték fel a lehetőséget, ezért csak általánosságban tettek vállalat. A negyedik pont például így hangzik:

„Vállaljuk, hogy a komplex brigád megszervezéséhez a fenti mozgalmon kívül (a Názarova- és Kuznyecov-mozgalmon kívül) a Szovjetunió elenjáró sztahanovistáinak munkamódszerével a gyár dolgozóinak versenyelületét minden tekintetben fokozzuk és az elért eredmények állandó ellenőrzése mellett tudatosítjuk mindennemű propagandá eszközzel (Sajó, hangszóró, igazgatói díjazás).”

Ez is — az is kötelességük a Dohánygyár vezetőinek szakszervezeti funkcionáriusainak és a műszakiaknak. Kötelességük, hogy a híres szovjet sztahanovisták munkamódszerét szerte a gyárban bevezessék, kötelességük az is, hogy elterjesszék. Sokkal helyesebb lett volna, ha a Dohánygyárban is az önköltség csökkentésére vagy az anyagkarakékoságra tettek volna konkrét vállalat. Annak teljesítése, végrehajtása valóban ellenőrizhető. — Sürgősen javítsák ki ezt a hibát

a Dohánygyárban. Az üzem versenyvállalását úgy módosítsák, hogy a pontok egyrésze ne csupán nagy szavakat, hanem az egyes osztályok — így a szivarkacsomagolás, a szivarkagyártás és az asztalosműhely dolgozóinak — felajánlását követve konkrét vállalatokat tartalmazzon. A szivarkacsomagolási osztály például úgy segíti elő a terv sikerét, hogy terven felül 1,290.000 szivarkát csomagol be. Ennek a vállalatnak 41.671.48 forint az értéke. Az asztalosok felajánlották, hogy a szegezési munkálatoknál használt szegeket használják. Ezzel 3091,20 forintot takarítanak meg a népgazdaságnak. A szivarkagyártási osztályon a papirselejtet 1,1 százalékkal csökkentik, a keskeny lencságból 10 százalékos, a széles lencságból 30 százalékos megtakarítást érnek el, az engedélyezett anyagnormához viszonyítva. A vállalat értéke: 33.584,94 forint.

Kétségtelen, hogy ennek teljesítése ellenőrizhető. Április 4-én valóban eldől, hogy a szivarkacsomagolás vagy az asztalosműhely dolgozóinak beváltják-e szavukat. Most a vállalat a szakszervezet vezetőin és a műszakiakra sor, hogy az egész üzem felajánlása ilyen konkrét, ellenőrizhető legyen, mint a fentemlített osztályoké.

Lezajlott az osztrák választási harc első szakasza

Növekednek az osztrák népi ellenzék erői

Ausztriában a választási harc első harmada lezajlott. A most következő egyhónapos időszakban a választások napjaira a harc nyilvánvalóan kiéleződik. A választások előkészületeiben — az Amerika-barát jobboldali kormánykoalíció oldalán — beavatkoznak az imperalista hatalmak. Választási fogásaihoz tartozott az a Szovjetunióhoz inézett „javaslat”, hogy azonnal folytatni kell az osztrák államszerződés megvitátását. A „Pravda” világosan leleplezte ezt a mesterkedést amikor megállapította, hogy itt „az osztrák nép eljensegének cselekedéséről van szó” és hogy éppen az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormányzói köréi akadályozták meg mindezek

ideig az államszerződés megkötését.

Graf osztrák belügyi államtitkár uszítóhangú beszédben háborút üzent a demokratikus szervezőknek, a békemozgalomnak és minden becsületesen gondolkodó osztráknak. Követelték, hogy az osztrákok adják át a hatóságoknak minden demokratikus szervezet küldöttjét, bármilyen célból is jön az hozzájuk.

E megfélemlítő hadjárattal akarják a jobboldali koalíció pártjai leszerelni az osztrák dolgozó nép ellenállását.

Az osztrák népi ellenzék, az ellenzék erők szövetsége nem megfélemlítésre akar szavazókat nyerni, hanem a dolgozó embere

rek gondolkodására, érdekeire apellál.

E népi ellenzék erők kétségkívül növekednek. Ezt bizonyítja például az is, hogy Bécs északi-keleti választási kerületében rövid idő alatt 7.000 új előfizetővel szaporodott az „Österreichische Volksstimme” olvasóinak tábora. Igen sok jobboldali szocialista párttag a népi ellenzék soraiba áll és kijelenti: a szocialista pártvezetőség nem a dolgozó, hanem a tőkés érdekeit képviseli.

A néppárti parasztok egy része is a népi ellenzékhez csatlakozott. A népi ellenzék választási bizottsági országszerte egyre több helyen alakulnak meg.

OROSZ SZÖVJET KÖNYVTÁR

21.838

NIKOLÁJ OSZIROVSKIJ:

LENIN MEGHALT

Csúps faggal ünnepelte belépését a világtörténelembe az ezerkilencszázhuszonegyes év. Január dühöngve tombolt a hóval borított ország fölött s a hónap közepétől kezdve üvöltött az orkán, szünet nélkül dúlt a hóförgőleg.

A délnyugati vasútvonalon eltorlaszolta a pályát a hófúvás. Az emberek birkóztak a terméssel fékvesztett erejével. A hókorok acélsápjai belevágtak a hóhegyekbe, hogy utat törjenek a vonatoknak. A fagy és a fergeteg letépte a jéggé fagyott táviróvezetéseket, tizenkét vonalból csak három működött, az indo-európai táviró és két másik közvetlen vonal.

A szeptemberi vasúttalomas távirójában három Morse-készülék szüntelenül folytatta a csak hozzáértő fülek számára érthető beszélgetést.

Két fiatal távirásznő meg egy öreg távirásznőnek a készülékek előtt. A lányok a szolgálatuk első napja óta aligha kopogtatnak le húsz kilométer hosszú szalagot, míg öreg kollektájuk már a harmadik száz kilométert kopogtatta. Az öreg nem olvassa a szalagot, mint a két fiatal, nem ráncolja össze a homlokát, mikor a nehéz bejűkből mondatok formál. A készülék kopogását hallgatva, az egyik szót a másik után veti papírra. Hallásból veszi fel a táviratot: „Mindenkinek, mindenkinek, mindenkinek!”

A távirásznő letérja és magában ezt gondolja: Valószínűleg megint valami körlevél a hófúvások elleni harorról. Kinn tombol a vihar, a szél az ablakhoz csapódja a havat.

A távirásznak úgy rémlett, hogy valaki kopogtat az ablakon: odafordult és akaratlanul is rajta fejejtette a szemét a bejűgött ablak jégvirágain. Embertől kétszáz méterre tudta kivéni a szeszélyes ágak és levelek ilyen hajszálfinom rajzát.

A látvány teketőlte a távirásznő figyelmét úgy, hogy nem hallgatta a készülék kopogását s amikor végre elfordította tekintetét az ablakról, kezdte venni a szalagot, hogy leolvassa a kimaradt szavakat.

A készülék leadta: „Január huszonegyedikén hat óra ötven perckor...”

A távirásznő gyorsan letérta az elolvasott szavakat, elengedte a szalagot, kezdte támasztotta fejét és figyelt.

„Tegnap Gorkiban elhunyt...”

A távirásznő lassan letérta. Hány örömhirt és tragikus köztét halott életében, hányszor értesült csendnek idegen bánatról és örömről. Rég leszokott már arról, hogy elgondolkodjék a székszáv mondalfoszlányok értelmén, hallásánál felvette s gépiesen papírra vetette azokat, de nem gondolkodott a táviratok tartalmán.

Most is valaki meghalt és ezt valakivel közlik. A távirásznő már megfeszülte a szemét a készülék felé: „Mindenkinek, mindenkinek, mindenkinek!” A készülék kopogott: „Vladimir Iljics” s a készülék kopogását belükké változtatta az öreg távirásznő. Nyugodtan ült, kissé járdalt volt. Valahol meg-

halt valami Vladimir Iljics, valakinek ő letérja ezeket a tragikus szavakat, valaki strujakád elkeseredésében és bánatában — de számára mindez idegen, őt nem érinti. A készülék kopog: pont, vonás, megint pont, megint vonás, ő pedig az ismerős zörejből már összedülte az első bejűt és felírta az úrlapra: egy „L” volt. Aztán felírta a másodikikat: „e”, gondosan mellérajzolta a kétféle „n” bejűt, azonban hozzáírta az „t” és szinte gépiesen írta le az utolsó „n” bejűt.

A készülék szünetet kopogott és a távirásznő egy tízedmásodpercre rajta fejejtette tekintetét a leírás szón: LENIN.

A készülék tovább kopogott, de a távirásznő gondolata most, hogy véletlenül erre az ismerős névre bukkant ismét visszatért hozzá. Megégyezzen megnézte az utolsó szót: LENIN. Mi? Lenin? Szeme titkre visszavetítette a távirat egész szövegét. Néhány pillanatra nézte az úrlapot és harminc évi munkája alatt először kételkedett abban, amit leírt.

Háromszor is átfutotta a sorokat, de a szavak makacsul ismételték: „Elhunyt Vladimir Iljics Lenin”. Az öreg talpraugrott, felkapta a szalagkeresőt és rámeresztette a szemét. A kélméteres szalag megerősítette azt, amit nem tudott elhinni! Társai felé fordította halálraült arcát és rémült kiáltás szakadt ki a torlóján:

— Lenin meghalt!

A nagy veszteség híre a készülékből kisuhan, a tágranyit ajtón s a szélvihar gyorsodásával rohant át az állomáson, beleszaladt a hófergetegbe, végiggöröngött a síneken és várókön és a jeges léghuzattal együtt betört a fülbehöz felig nyitott kovácsolt vasajtaján.

A fülbehöz az első jövőkő vágyon egy mozdony állt s körülfutott ott sürgős-forgó a jégtöbrigrád. Az öreg Palenkovszkij maga mászott be az üregbe a mozdony hasa alá és mutogatta a lakatosoknak a megcsúszott alkátrészeket. Bruzsák Zachár és Artyom a meghajlott kerékabroncsokat egyenesítették. Zachár a küllőt az üllőre tette és odatartotta Artyom suhintó kalapácsa alá.

Zachár megöregedett az utóbbi években, élete sora mély ráncokat szántolt homlokára, halál-lélek a haj ezüstösre szűlt. Háta meggörnyedt és mélyen beécselt szemében az alkony sötételett.

A fülbehöz ajtajának világos nyílásában egy ember jelent meg, de az alkonyi árnyak csakhamar elnyelték alakját. A vasos dörgő csapások elfojtották az első kiáltást de amikor az újonnan jött odafutott a mozdonymól álló emberekhez, Artyom levegőbe emelt kalapácsa nem sült le többet.

— Elváltas! Meghalt Lenin! A kalapács lassan ereszkedett alá a levegőből és Artyom keze zajtalanul a cementpadlóra ejtette.

— Mit mondját? — Artyom keze vasfogóként markolta meg a szörnyű hírt hozó ember rövid bőrkabátját.

Az pedig ott állt, hóval borítva, nehezen lélegzett és most már tompán, szaggatottan ismételte: — Igen, elváltas! Lenin meghalt.

Attól, hogy az ember már nem kiabált, Artyom megértette a szörnyű igazságot és felismerte az embert: a pártcsoport titkára volt.

A mozdony alól kimászta a munkások és némán hallgatták annak az embernek a halálhírét, kinek nevét az egész világ ismerje.

Mind összerendeztek, mert a bejáratnál felüvöltött egy mozdony, az állomás végéről válszótt egy másik, harmadik... Hatalmas erejű riasztó hangjukba bekapcsolódott a villanytelep éles, sülté, repülő srápnélre emlékeztető bügása. És mindet túlharsogta a Kiev felé indulásra készen álló személyvonat gyorsjárati „C” mozdonyának zengő hangja.

A Szeptovka—Varsó közvonalon lengyel mozdonyvezetője, amikor megtudta a riasztó sütytyök okát, egy percig hallgatott, aztán lassan felemelte a kezét és lehúzta a mozdony sípját felnyitó szelep lánca. Tudta, hogy utoljára sütyty, hogy többé nem vezetheti majd ezt a mozdonyt, de a keze szinte hozzádapsát a lánchoz és mozdonyának üvöltése felriasztotta a kényelmes puha bőrdíványon ülő halálra ijedt lengyel diplomátokat és kurírokat.

A fülbehöz meglélt emberekkel. Egyszerre mind a négy kapun lödültek be az emberek és amikor az óriási helyiség zsúfoltság meglélt, a gyászos csendben felhangzottak az első szavak.

A szeptovkai kerületi bizottság titkára beszélt:

— Elváltas! Meghalt Lenin, a világ proletariátusának vezetője. Pótolhatatlan veszteség érte a pártot, meghalt az, aki megteremtette a bolshevik pártot és engesztelhetetlenül nevelte az ellenséggel szemben... Pártunk és osztályunk vezetőjének halála a proletariátus legjobb fiait szólítja sorainkba...

...A gyászinduló hangja, földellen fejek száza... És Artyom aki az utóbbi tizenöt évben nem sírt, érezte, hogy fojtogatja a torját a strás és erős, szíves vállai megremegették.

Ugy látszott, hogy a vasutasok épületének falai nem bírják ki az embertömeg nyomását. Az udvaron hegyetlen hideg, a bejáratnál álló két ágas-bogas fényföld hős és jég borítja de fojtó a meleg a vörösfűtőt kályhától és a hatszáz ember létezésétől, akik mind részt akarnak venni a pártcsoport gyászülésén.

A teremben nem hallatszott a megszokott zaj, beszélgetés. A sültő bányá letomptotta a hangokat, az emberek halkán beszélgettek, száz és száz szempárral riadt szomorúság fényelt. Olyan volt ez a kép, mintha egy hajó legénysége gyűlt volna itt össze, melynek kipróbált kormányosát egy hullámcsapás a tengerbe sodorta...

(A szerzőnek „Az acélt megédzik” c. regényéből.)

Párt és pártépítés

A tagkönyvkiosztó-laggyűlések tapasztalatai

A jurtai Sallai tiszcs tagkönyvkiosztó taggyűlésén a titkári beszámoló a párttagok közeledéséről és jogairól beszélt. Liiba volt azonban, hogy nagyrészt állatnosságot tartalmazott, éppen ezért nehezen is indultak meg a hozzászólások. A felszólalók igen keményen megbírálták a vezetőséget egyrészt azért, mert a taggyűlés időponjáról csak az utolsó pillanatban értesítették a tagságot, másrészt a taggyűlésen nem mindig hajlja végre és nem számolnak be rendszeresen a taggyűlésen a vezetőség munkájáról.

A püspökadányi gépdolmas pártbizottság taggyűlésén a titkári beszámoló helyesen költötte össze a tagsági könyv kiadásának jelentőségét a pártbizottság előtt álló feladatokkal. A jó titkári beszámolóhoz igen sokan hozzászóltak. A felszólalók nagyrésze vállalták is teft, különösen a gépjávitás ütemének a fokozására. Berezi Károly elvtárs — aki az elmúlt évben állandóan 170 százalékos körüli teljesítést ért el — felajánlotta, hogy az idei tervet 200 százalékra teljesíti.

A Debrecen-Kerekes-telep pártbizottság tagkönyvkiosztó taggyűlésén igen sok bírálat hangzott el a pártbizottság munkájáról. Már a titkári beszámoló is élesen bírálta azokat a párttagokat, akik nem végeznek pártmunkát, akik elhanyagolták a párt iránti kötelességüket. A jó titkári beszámoló nyomán ki is alakult a bírálat létkör. A titkári beszámolóból kitént, hogy a vezetőség egyes tagjai sem támasztják megfelelően a párttitkár elvtárs munkáját. Volt olyan vezetőségi tag, mint például Tóth Béla elvtárs, aki meg sem jelent a taggyűlésen. Igen sok hozzászóló bírálta a vezetőség munkáját.

A vargakerti alapszervezet párttitkáriának beszámolója foglalkozott a párttagság közeledésével és jogával, de arról nem beszélt, hogy áll ez a kérdés a vargakerti pártbizottság taggyűlésen bírálták a pártbizottságot, mert nem ad elég segítséget a tömegszervezeteknek, különösen az MSZT-nek. A felszólalók közül többen beszélték az éberségről, a párttagsági könyv jelentőségéről és igen sokan kétszerezére emelték eddig fizetett tagsági díjukat.

Törvényerejű rendelet a Kossuth-díj adományozására vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa törvényerejű rendeletet adott ki a Kossuth-díj adományozására vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról. E módosítások közé tartozik az eddigi 50 ezer, továbbá 20 ezer és tízezer forintos Kossuth-díj kivételével 30 ezer forintos Kossuth-díj létesítése.

dosítások közé tartozik az eddigi 50 ezer, továbbá 20 ezer és tízezer forintos Kossuth-díj kivételével 30 ezer forintos Kossuth-díj létesítése.

A DISZ debreceni járási bizottság figyelme!

A Magyar Dolgozók Pártja hajdúhadházi pártbizottságának megbízásából DISZ politikai kört ellenőriztem. A politikai iskola munkáját gátolja, hogy nem kapnak megfelelő anyagot. Így a DISZ politikai körön tervszerűen tárgyalják a XIX. pártkongresszus anyagát. Emiatt már két DISZ politikai kör szűnt meg. Beke László elvtárs, DISZ titkár szerint a járási DISZ bizottság nem ad meg minden támogatást

a politikai kör munkájához. Mikor előkészítők voltak benne az egész „előkészítő” 15 percig tartott s utána elbocsátották őket, semmi anyagot és útmutatást nem kaptak. A járási DISZ bizottság gondoskodjon arról, hogy pontosan megkapják az anyagot Hajdúhadházon, hogy eredményesebb munka legyen.

Mihály Sándor, Hajdúhadház

A Néplap elintézte

December 21-én közzét a Néplap egy rajzot a Fűtőüzem üzemeltetéséről, mely azt tartalmazta, hogy az üzemi ebéd előzetese beázik és a dolgozók „kénytelenek esernyő alatt ebédelni”. Amint a dolgozók jogos panasza tudomásra jutott azonnal intézkedtem a hiányosság megszüntetése iránt, a telet megfelleb átalakítása te. kintében, az átalakítási munka teljes egészében befejeződött.

A Néplap január 8-i számában Cs. Nagy István, a nagyhegyesi dolgozók kívánását tolmácsolva a Posta Igazgatóság felé. Kívánásuk az volt, hogy a levelek gyorsabb elszállítása érdekében a Posta Igazgatóság a czeuzai iskolánál álljon fel postahálózat.

A nagyhegyesi dolgozók kérését megvizsgáltuk és intézkedünk, hogy a czeuzai iskolánál és a látóképi állomásnál egy-egy levélszekrényt szereljenek fel.

Király Zsuzsanna, Posta Igazgatóság.

Két évi és hat hónapi börtönt kapott a kulák

164 kiló liszt volt — sorban állt mégis kenyérért

Huszonegy hoid földön gazdálkodó a ladányi határban P. Nagy Albert kulák. Ha azt számítjuk, hogy a felszabadulás előtt még 50—60 holdat bérelt hozzá, megállapíthatjuk, hogy volt mit a fejbe aprítani a P. Nagy családnak. A kulák saját földjéből 14 holdat „leadott” a fiának, P. Nagy Albert kulákcsömétének, aki szintén „megoltasodott” a jól ermő fekete földön. Hiába volt tele állandóan a kamarája hiába volt telve a rak-tára, az állammal szembeni adósságának ő sem tett eleget. Ötvenöt kiló hízoltserfással még ma is tartozik az államnak.

A múlt esztendőben P. Nagy foglalkozást változtatott. Mint építőipari segédmunkás helyezkedett el — kulák mivoltát azonban nem tagadta meg. Hiába volt otthonában 164 kiló liszt, a múlt évi szeptembere óta állandóan vásárolta a néphatalom a kenyéret. Ismerősei között viszont állandóan arról panaszkodott, hogy rossz körülmények között él, éheznek. A dolgozó nép ébersége azonban leleplezte az aljas kulákcsömétét — a napokban sorbanállása alkalmával igazoltatták, majd lakásán házkutatást tartottak ahol megtalálták a 164 kiló lisztet. Biróságunk kemény ökllel lesújtó P. Nagyra, aki Püspökadányban sorbanállást szervezett. Kétévi és hat hónapi börtönrre, ezenkívül 1000 forint pénzbüntetésre ítélték. Az államügyész súlyosbírástért fellebbezett.

Ünnepi gyűlés Bécsben V. I. Lenin halálának évfordulójára alkalmából

Ausztria haladó közvéleménye mélyen tiszteli a világ dolgozó nagy vezérének, a világ első szocialista állama megalapítójának, V. I. Leninnek emlékét.

Január 17-én Bécsben gyűlést tartottak, amelyen megemlékeztek Vladimir Iljics Leninről. A gyűlésen jelen volt Johann Köppl, Ausztria Kommunista Pártjának elnöke, Färnberg főtitkár, a párt Politikai Bizottságának tagjai és sok ismert közéleti személyiség.

V. I. Lenin életéről és tevékenységéről Franz Marek, Ausztria Kommunista Pártja Központi Bizottságának tagja tartott előadást.

Lenin eszméi és munkássága — mondta a szónok — lerakták a kommunizmus felé vezető utat. Most a világ dolgozóinak nagy vezére és tanítója, Sztálin elvtárs folytatja Lenin ügyét.

Az előadó foglalkozott a szovjet néppnek a kommunizmus építése terén elért sikereivel, a Szovjetunió Kommunista Pártja XIX. kongresszusa és J. V. Sztálinnak a kongresszuson mondott beszéde jelentőségével. A jelen-

lévők viharosan ünnepelték a nagy Sztálint.

Bécs üzemében is gyűléseken emlékeznek meg V. I. Leninről. Az ország számos filmstúdiójában szovjet filmeket já szanak, amelyek V. I. Lenin és J. V. Sztálin életét és tevékenységét, a szovjet nép hőkeharát és hős építőmunkáját mutatják be. A bécsi „Seala” drámai színházban ezekben a napokban nagy sikerrel mutatják be N. Pogogyin „A Kream” toronyórája” című darabját.

V. I. Lenin életéről és tevékenységéről Franz Marek, Ausztria Kommunista Pártja Központi Bizottságának tagja tartott előadást.

Lenin eszméi és munkássága — mondta a szónok — lerakták a kommunizmus felé vezető utat. Most a világ dolgozóinak nagy vezére és tanítója, Sztálin elvtárs folytatja Lenin ügyét.

Az előadó foglalkozott a szovjet néppnek a kommunizmus építése terén elért sikereivel, a Szovjetunió Kommunista Pártja XIX. kongresszusa és J. V. Sztálinnak a kongresszuson mondott beszéde jelentőségével. A jelen-

lévők viharosan ünnepelték a nagy Sztálint.

Bécs üzemében is gyűléseken emlékeznek meg V. I. Leninről. Az ország számos filmstúdiójában szovjet filmeket já szanak, amelyek V. I. Lenin és J. V. Sztálin életét és tevékenységét, a szovjet nép hőkeharát és hős építőmunkáját mutatják be. A bécsi „Seala” drámai színházban ezekben a napokban nagy sikerrel mutatják be N. Pogogyin „A Kream” toronyórája” című darabját.

1950. nap volt a ciklészítés a napon mi gazda delujáni szövetkeze sze 14 cső beüssék, a Ment mir Erici mi volt sok. A névadá duit. Mi i vetkezei tag azt ja rárda, a menj ez. került, is után el is Gáspár lépeti tago kinek a n tszes-nek. igen sok. most megí nyájuk ak — Leg tunk neve. Pár nap n nin elvárs ja. Fejezzük ke a nag lángezü nevé visel név aztán ránk, úgy méltók legy uevére. Es a tize ezen a nap érezték is e nin elvárs káptalani b nyekától va eselédors nin elvársn szabadult, é ke. Egyszer na a kezek egykori esel szellemében eddig még j nagyzómi g

Az újrírázi zott: szegyen

A gépállom gtsége melle jő munkáját összefügg az, tekben csakn vekedett a n ma a püspök son. 1951 telén Zetor-vezető vasszal pedig A fiatal trakti

ma, nozzárérté fertak is meg dolgozott, elism munkájáról. Ne fordult, hogy a sürgösen a közs nie. Pongrácz A ta ott a gépe, kellett két műsz ában, míg a érkezett. Szorga val érte el, hog

Készülnek a tavaszi munkákra az újrázi Lenin tszcs-ben

1950. január 10. mozgalmas nap volt Újirázon, hosszabb előkészítés után sok család ezen a napon új útra tért, a nagyüzemi gazdálkodás útjára. A korai délutáni órákban a földműves-szövetkezet irodájában gyűlt össze 14 család, hogy végleg nyelbessék, a tszcs megalakítását. Ment mindenki a szóból, simán. Értet mindenki a szóból, nem volt sok magyarázatra szükség. A névadásnál azonban vita indult. Mi is legyen a termelőszövetkezet csoport neve? Egyik tag azt javasolta, legyen Új barázd, a másik Új élet. És így ment ez. Egyik név a másik után kerül szóba, de aztán egymásután el is vetették.

Gáspár János is ott állt a beépített tagok között. Ő már tud a kinek a nevével kellene visélnie a tszcs-nek. Fej is állt. Eddig nem igen sokat beszélt nyilvánosan, most mégis amit mondott mindnyájuk akaratát fejezte ki.

Legyen termelőcsoportunk neve Lenin — mondotta. Pár nap múlva 21-ike lesz, Lenin elvtárs halálának évfordulója. Fejezzük ki úgy is szeretetünket a nagy tanítómesternek, a lángeszű vezérnek, hogy az ő nevével viseli csoportunk. Ez a név aztán nagy feladatot is ró ránk, úgy kell dolgoznunk, hogy méltók legyünk Lenin elvtárs nevére.

És a tizenegyi család, akik ezen a napon új útra lépnek, érezték is ezt. Érezték, hogy Lenin elvtársnak köszönhetik a káptalani bírtok nyomozását, a családsors végveszélyének, Lenin elvtársnak köszönhetik a felszabadulást, értelmet nyert életüket. Egyszerre lendültek magukra a kezek, a káptalani bírtok egykori cselédei Lenin elvtárs szellemében kezdték meg az új, eddig még járhatatlan utat járni: a nagyüzemi gazdálkodását.

Az újrázi Lenin tszcs nem hozott szegényt Lenin elvtárs nevére.

vére. Két év alatt olyan eredményeket ért el, amit akkor nem is reméltek. Már 1950 őszén, az első zárszámadáskor 42 forint jutott minden egyes munkáegységre. Sok nehézséggel kellett megküzdeni. Föld az volt, de munkaerő az bizony kevés. A növényápolást ugyan el tudták végezni halálidőre 1951-ben, de az aratás hosszú ideig elhúzódt. Pedig dolgozott minden egyes tag napkelteitől napnyugtáig. Még az idősök is ott szorgoskodtak a földeken, húzták a kaszát a csoport többi tagjával együtt. Kapcsok János, Sulinas György már túlhaladták a 60. életévüket, de azért dolgoztak szorgalmasan, hiszen azt követelte meg tőlük Lenin elvtárs neve, ezt követeite meg tőlük a párttagsági könyv. Uram János is tud a mire közelezi Lenin nevével viselő tszcs tagjának lenni. Hogy gyorsabban menjen a munka, fűkaszáló gépet alakított át az aratásra. A fáradságot nem ismerő munka meg is hozta gyümölcsét: 11 mázsa búza, 17 mázsa rozs, 27 mázsa kukorica termelt holdanként és a 8 hold rizsföldből is 206 mázsát csépeltek el. Az eredmény nem maradt titok a kiválójó dolgozó parasztok számára. Egyre többen léptek arra az útra, melyen haladniuk kell. 1951 végére már 50 tagja volt a csoportnak és 470 hold földön gazdálkodtak.

Az elmúlt év terméseredményekben szegényebb volt, mint az azt megelőző esztendő. A Lenin tszcs-ben is így volt ez, megéreztek az aszályt, de megérezték annak a hiányát is, hogy nem alkalmazták a fejlett agrotechnikai módszereket. Ezért aztán kevesebbet is tudtak arani: 7 mázsa búza, 9 mázsa rozs termelt csak holdanként. A rizs azonban a szakszerű kezelés, gondozás következtében jól fizetett, 31 mázsa 20 kiló termelt holdanként. Rossz időjárás volt az elmúlt esztendőben, a tagok

keresete mégis jóval túlhaladta a kiválójókat. Bugyik Bálint szerzőgondozó 703 munkáegységet szerzett az elmúlt évben. A zárszámadáskor aztán alig győzte hazahordani a sok terményt: 12 mázsa 80 kiló búzát, 22 mázsa kukoricát, 2 mázsa 40 kiló rizst, 1 mázsa cukrot, 168 kiló árpát, 12 mázsa szalmát vitt haza, ezenkívül 2482 forintot is kapott. Ha szabadpiacon értékesítette volna a terményeket, jövedelme 1 év alatt minimálisan 25—30.000 forintra rúgott volna.

Ebben az évben új tervet készített a Lenin nevével viselő tszcs. 1270 hold földön, 151 taggal úgy gazdálkodik, hogy még méltóbban viselje a nagy tanító nevével. Búzából 10, őszi árpából 13, őszi keverékből 20, rizsből 30, kukoricából 30, cukorrépából 200, akarmányrépából 250, napraforgóból 10 mázsás terméseredményt ütemeztek be. A fejlett agrotechnikát is alkalmazza a csoport, keresztsorosan veti összes tavaszi kalászosát, a rozsnál alkalmazza a pótbeporzást. Négyzetesen vetik az összes kukoricát, ötször kapálják és itt is alkalmazza a pótbeporzást. Most tanulják a csoport tagjai ezeket a módszereket, hogy ebben az évben minél sikeresebben alkalmazhassák. A munkaszervezetek megszilárdítását a növénytermelés magasabb szintre való emelését, az állomány fejlesztését, hozamának növelését tűzte maga elé ebben az évben a Lenin tszcs.

Január 21-én ismét ünnepi gyűlést tartanak a tszcs-ben, megalakulása óta immár harmadszor. Lenin elvtárs halálának évfordulóján ismét megbeszélik az eredményeket, a mutakozó hibákat és munkafelajánlásokat tesznek, mint az elmúlt két évforduló alkalmával is, hogy magasabb terméseredményeket érjenek el, Lenin elvtárs tanítása szerint folytassák a munkát.

1952. évi munkánk mérlege

Megjelent a Központi Statisztikai Hivatal jelentése az 1952. évi terv teljesítéséről. A jelentés újabb bizonyítvány arról, hogy az elmúlt esztendőben is jól vizsgázott munkásosztályunk, dolgozó népünk az öntudatból, hazaszeretettel, a munka iránti új viszonyból. Népgazdaságunk — mint a számok is bizonyítják — egészségesen, erőteljesen fejlődik, sikeresen teljesíti 5 éves tervünk nagy feladatait.

A gyárpar az elmúlt esztendőben 100,7 százalékkal teljesítette teljes termelési tervét, 23,6 százalékkal termelt többet, mint 1952-ben. Nagy eredmény, komoly és felelősségteljes harcokban kivívott győzelem ez. Az elmúlt Horthy-rendszer idején évenként mindössze csak 0,8 százalékkal emelkedett az ipari termelés. Most tehát fejlődésünk üteme a megelőző esztendőké növekedését is figyelembe véve legalább harmincszor, negyvenszer olyan gyors, mint 1938-ban, más szóval 10—12 nap alatt érünk el annyi emelkedést, mint a kapitalizmus idején egy egész esztendő alatt. Országunk ma már ilyen tekintetben maga mögött hagy olyan nyugati kapitalista országokat, amelyek korábban egy évszázaddal jártak előbb a társadalmi fejlődésben.

Még szembetűnőbb ez a fejlődés, ha az egész gyárparon belül, a nehézipar, a könnyűipar, az élelmiszeripar termelését, az elektromosáram szolgáltatást, gépkocsigyártást elemezzük. A nehézipar termelése 1952-ben 33,3 százalékkal nőtt, a könnyűiparé 10,5 százalékkal, az élelmiszeriparé 16,1 százalékkal. Ugyanez idő alatt villamosenergia termelésünk szintén 19,3 százalékkal, tehergépkocsigyártásunk 66,3 százalékkal emelkedett.

Iparunk azért növekedhetik ilyen gyorsan, azért haladhat egyre biztosabban a szocializmus felé veze úton, mert népgazdaságunk válságmentesen fejlődik, mert sosem tévesztjük szem elől az iparosítás lenini-sztálini elvét, mert a Szovjetunió felbecsülhetetlen segítsége nyújt építőmunkánkhoz. Iparunk azért növekedik ilyen gyorsan, mert pártunk vezetésével munkásosztályunk műszaki értelmiségünk tudása leggyaját nyújtja, mert szívósan és következetesen harcol a kifűzött nagy feladatok maradéktalan teljesítéséért. Ez a lendüle, semmi kétség, ösztönzően hat a termelőkenyességre. A termelőkenyességre pedig a szocializmus fejlődésében döntő dolog, éppen ezért minden százalékemelkedés, az egy főre eső termelés növekedése nagy mértékben viszi fejlődésünket előre.

A tervjelentés beszámol a mezőgazdaságban elért eredményekről is. Különösen örvendő és a szocialista szektor növekedése. 1952-ben több mint 90.000 családot lépett a termelőszövetkezet mozgalom útjára, ezzel a termelőszövetkezetekben dolgozó családok száma meghaladja a 280.000-t. Fejlődött az állattenyésztés is. Egyre több gép segíti ma már a dolgozó parasztság munkáját. Tavaly például háromszor annyi kombájn dolgozott földjeinken, mint 1951-ben,

így a géppel aratott terület nagysága kétszeresére emelkedett. Itt Hajdú-Bihar megyében is komoly segítséget nyújtottak a géppálmások az aratásban, az őszi szántás-vetésben, előkészítették földjeinket az 1953. évi bőségsőbb, gazdagabb termésre.

Most, amikor az új tervteljesítés útjában visszatekintünk az 1952. évi munkára, megállapíthatjuk, hogy ebből meggyenk dolgozó becsülettel kivették a részüket. Üzemünk döntő többsége, köztük a legfontosabbak, a Járóműjavító, a 61/1. Epi. óipari Vállalat, a Bútorgyár, jóval a határidő előtt teljesítették évi tervüket. Jelen ősen emelkedett a munka termelőkenyessége is. A Gyógyszergyárban például, ha az 1949. évet száznak vesszük, 1952-ben már 271 százalékra nőtt az egy főre eső termelés. De nemcsak a Gyógyszergyárban, a melege csaknem minden üzemében jelentősen emelkedett a termelőkenyesség.

Sikereink azonban még ennél is nagyobbak lehetnének, ha a párt és a kormány határozatait következetesebben hajtottuk volna végre. Alapanyaggyártó üzemek, így elsősorban a téglagyárak például csak 84 százalékra teljesítették évi tervüket. Sok százezer téglával maradtak adósai népgazdaságunknak. Szintén a tervet nem teljesítő üzemek között van a Tancsics Cipőgyár, a Tejipari Vállalat, a Vágóhid. Ezekben az üzemekben nem küzdötték le harcosan a tervteljesítés előtt álló akadályokat, nem tarták fel idejében a fogyatékoságokat. A következő időkből fontos és elsőrangú feladatunk, hogy az elmúlt év tapasztalatait felhasználva, elüntessük ezeket a ma is meglévő aránytalanságokat.

Pártvezeteteink, üzemi vezetőink hasznosítsák a tervjelentés számainak tanulságait. Annál inkább fontos ez napjainkban, amikor április 4. méltó megünneplésére készülünk, mert egyes üzemekben, így a Dohánygyárban is ismét a termelés visszaesésének jelei mutatkoznak. Versenymunkánk betegsége, a hullámzást sem sikerült még teljes mértékben leküzdeni. Csakis úgy, ha a tavalyi munkánk tanulságait levonjuk, tudjuk a hibákat kijavítani. Ehhez biztos segítséget, irányítást ad nekünk Rákosi elvtárs, az országgyűlésen, Gerő elvtársnak a KV november 29-i ülésén elmondott beszéde. Pártunk ekkor az 1952. évi terv 11 hónapjának eredményeit alapján mérte fel a tanulságokat, jelölte meg erre támaszkodva a további feladatokat.

Az idei 1953-as esztendő újabb komoly tennivalókat, a termelés 16 százalékos növekedését, az önköltség ovábbi csökkentését, a gazdaságosság messzeemenő figyelembevételét, a minőség javítását, az egyenletes termelést jelöli meg számunkra. Harcoljon ennek sikeréért minden kommunista, minden gazdasági vezető, minden hazáját és a béké, szelőd munkás és dolgozó paraszt szívvel-lélekkel, hogy erőfeszítéseinket épp úgy, mint eddig, az idén is újabb győzelem, újabb sikert hozzon, mint 1951-ben, siker koronázzal!

Tizenhárom traktorista lány dolgozik a püspökladányi gépállomáson

A gépállomás vezetőinek segítségével mellett Pongrácz Margit jó munkájával nagymértékben összefügg az, hogy az utóbbi hetekben csaknem kétszeresére növekedett a női traktorosok száma a püspökladányi gépállomáson.

1951 telén Pongrácz Margit Zetor-vezető iskolát végzett, tavasszal pedig felelős vezető lett. A fiatal traktorista lány szorgalmat

mal, hozzáértését nem egyszer a férfiak is megcsodálták, amerre dolgozott, elismeréssel beszéltek munkájáról. Nem egyszer előfordult, hogy aki vállolta, annak sürgősen a községbe kellett mennie. Pongrácz Margit nem hagyta ott a gépet, nem állította le a traktort, tovább dolgozott, ha kellett két műszakban is egyfolytában, míg a váltás meg nem érkezett. Szorgalmas munkájával érte el, hogy tavaszi tervét

157 százalékra teljesítette. A nyáron 26 vagon előirányzatával szemben 28 vagonnal csépelte el. Az őszi tervteljesítése pedig 120 százalékos. Hajdú-Bihar megye legjobb női traktorosa lett 1952-ben — de a férfiak versenyében is az élenjárók között volt.

A jó hír gyorsan járt. Csakhamar sokan megismerték munkáját a községben. Különösen a lányok keresték vele sokat a találkozás: a gépállomás éllete, munkája után tettek fel egymásután kérdéseket. A jó példa hatott: ősz óta csaknem kétszeresére nőtt a női traktoristák létszáma a püspökladányi gépállomáson — jelenleg már 13 van.

Pongrácz Margit nemcsak a traktoron állta meg a helyét, hanem a gépjávitásnál is lelkesen

dolgozik a többi traktorista lányval együtt. Nagy vállalatot tekint: a női traktoristák maguk javítanak ki két cséplőt, két traktort és a hozzá tartozó munkagépeket. Akik még csak mosanában kerültek a gépállomásra, azok a gépek tisztítását végzik, vannak akik a szétzerelést. Pongrácz Margit pedig a szereléshez is ért. Egy cséplő, egy erőgép és több munkagép kijavitásáért már elkészültek.

Tavalyi jó eredmény egyik alapja az volt, hogy műszaki hibá miatt nem volt kiesésem — mondotta Pongrácz Margit. Nem is mulasztottam el soha a gépjavitást, a kisebb hibák kijavitását, a tisztítást. Az idén még jobb eredményt akarok elérni. Ezért végzem a gépek javítását kifogástalan minőségben.

Bajazzók bemutatójára készül a Csokonai színház

A Csokonai Színház e hó 28-án mutatja be Debrecen dolgozóinak Leoncavalló: Bajazzók című operáját, amelyre nagy lelkesedéssel s lelkiismeretesen készül a színház operagárdája. A szölisták betanítását Rubányi Vilmos karnagy véggezte s az operának szinte mindegyik előadását ő dirigálja. Jelenleg a rendezőpróbák folynak s minden előfeltelet megvan ahhoz, hogy a Bajazzók című opera nagy siker: arasson a Csokonai Színház színpadán.

Caniót Lóthár Miklós, Toniót Gordon József, Sütvöt Virágos

Mihály, Neddát Szendrey Ilona alakítja. Az operagyűttes a jövő héten már megkezdte a darab főpróbáit. A Bajazzókkal egy előadásban mutatja be a színház az „Erdei történe” című táncjátékot, amely partizánok életét eleveníti meg. A táncjáték zenéjét Friss Gábor, végzős akadémista szerelte, a koreográfia Léri Tibor műve. Az „Erdei történe” című táncjátékban Örkényi Éva, Szentessy János, Márkus László, Mikola Zoltán, valamint a színház tánc- és énekkara szerepelnek.

Posztós Károly tanács tag példát mutat a begyűjtés teljesítésében

Tiszocsege községben a tanács tagok előljárnak jó példával, hogyan kell teljesíteni a begyűjtési kötelezettséget, de a 49 tanács tagból még három adósa az államnak, s ezek a következők: Szilágyi Mihály (Kismajor) Fényes Mátyásné (Zátany), Tamás János (Kislőger) Ez a három elmaradt tanács tag is igéretet tett, rövidesen teljesíti ik beadási kötelezettségüket, hogy ne legyen hiba a bizalom köztül, amellyel a dolgozó pa-

raszság felruházta őket. Elhatározták, hogy ezután maradéktalanul példamutatók lesznek a kötelezettségek teljesítésében.

Posztós Károly tanács tag az egész falu számára már megmutatta a jó példát, ő nem maradt adós az államnak semmivel, sőt az 1953-as évi begyűjtésnél a baromfibeadáást már teljesítette, a tojásbeadásból az első negyedével rendezte.

MADÁCH IMRE

(Születésének százharmincadik évfordulójára)

Az 1849-es szabadságharc leverése után az elnyomás, a terror esendje borult az országra. Ebben a csendben amikor úgy látszott, hogy végkép elvesztett minden, amiért népünk 48-49-ben küzdött, a magyar írók és költők egy kis csoportja vállalta az a nagy nemzeti feladatot, hogy a szellem, a toll jégverésével folytassa azt a harcot, amelyért valódi fegyvereket egyelőre nem lehetett csatásorba állítani. Ehhez az íróidőzshöz tartozott Madách Imre is. Társai közt: Arany, Jókai, Vajda János mellett is különleges helyet biztosít neki az, hogy valamennyiük közt ő küzdött a legszebb fronton. A körülmények nemcsak arra tették hivatottá, hogy a magyar függetlenség gondolatát őrizze, hanem arra is, hogy ideológiai téren folytassa Petőfi nemzedékének munkáját.

Madách maga költő, műveltség, majdnem arisztokrata rangú családból származott, soha nem járt túl az országhatárokon, élet legnagyobb részét visszavonultan jótételező nőtudományok kastélyában, mégis elfutottak hozzá korának haladó törekvései. Mint nemzedékének minden valamirevaló tagja ő is jól ismerte a francia forradalom eszméit; megismerkedett az utópista szocialisták műveivel — de az önkényuralom éveiben végigélte — kényvek, folyóiratok nyomán — azt az ostromot is, amelyet az akkor divatos mechanikus materializmus folytatott az elavult vallásos idealista világnézet ellen. Miután a magyar polgári fejlődést Világos és az önkényuralom erősen meglassította, Madáchra várt az a feladat, hogy a múltból itmarodó feudáliszmussal és klerikalizmussal ideológiailag tényleg szembejött.

Ezzel az elgondolással kezdett neki nagy műve. „Az ember tragédiája” megírásának. Megalkotta benne, Ádám alakjában, a természetfölötti világot elszakadó, saját lábára álló, sorsát irányítani akaró ember típusát, aki az élet lényegét a földi küzdelemben látja és itt ezen a világon keresi az emberiség boldogságát. Madách ebbe az egy műbe rengeteg eszmei robbanóanyagot zsúfolt bele. Egyik fő gondolata, amely végig húzódik az egész művön, az osztálytársadalmakban uralkodó népielnyomás és kiszármánygólás teleplezése. Az egyiptomi rabszolgatársadalomban milliók szenvednek és halnak meg egy miatt, a zarnok járó miatt — de annyi évezreden át sem változik ez a sors: Londonban, a klasszikus kapitalizmus világában ugyanígy nyomorog millió munkás néhány gyáros miatt, az egész élet egyet-

len nagy vásár, s a sokat dícsért szabadságharc „kutyáknak harca a kőnc felett”. Persze, Madách nem ismerte azt az utat, amely a kapitalizmus válságából az emberiség sebb jövőjébe vezet. A szocializmusról csak polgári elképzelései voltak; a ledöntött vallásos világnézet helyébe nem tudott mást állítani, mint kora reakciós-polgári természetfelfogását. Innen van az, hogy sem társadalmi, sem világnézeti téren nem tudta a döntő lépést igazán megtenni; az ő Ádámja „Az ember tragédiája” XV. színeiben megtörik, feladja az önálló harcot, és végül megismeri a főtől, természetfölötti sugalmaktól vár segítséget és nyugtást.

Következősebb teljesítésében mutatkozik Madách a politikai harcok terén. Ezt a Madáchot a köztudat kevésbé ismeri, mert a maga korában eleinte nem jutott a nyilvánosság elé. Irásaita fiókjába rejtette azokat a verseit, amelyekben a szabadságharc magyar hőseit énekli meg, s azokat a szatirikus följegyzéseket, amelyekben Ferenc József önkényuramat leplezi le. Ugyancsak a maga számára írta, hiszen nem is hozhatta akkor nyilvánosságra azt a gyilkoson öletes szatírárt a Bach-rendszer ellen, amelynek címe „A civilizátor”. Az osztrák elnyomó hatalom azaz ügykezelő magyarországi uralmát igazolni, hogy a nyugati, magyarsághoz civilizáció terjesztőnek Madách remek följegyzései mutatják be: milyen is ez a híres civilizáció igazában. Bach miniszter taligás vándor képében vonult be Magyarországra, zagyva bőségekkel bürokráciát és poloskák hadait hozva magával.

Ez a politikus Madách, a megalkuvás ellensége, akkor jut el a nyilvánosság elé, amikor a híres 1861-es országgyűlésre Nógrád megye kövételének választja. Beszédét mond választás előtt, felszólal az országgyűlésen is, mindkét beszéd a kiegyezés rendíthetetlen ellenségének mutatja be. „Egyszerűen annyit tesz, mint követelésből is engedni akar, a mi követeléseink pedig épp úgy nem lehetnek engedés tárgyai, mint a lenni vagy nem lenni, mint az élet és halál.” Abban a harcban, amely ekkor indult a megalkuvók és az igaz 48-asok közt már nem tudott résztvenni: megakadályozta telessége és korai halála.

Születésének százharmincadik évfordulóján a magyar irodalom egyik nagy eszmei alakját és a 48-as eszmékhez ragaszkodó, zarnokgyűlölő politikust ünnepelek.

BARTA JÁNOS

Lelkesen készülnek az alapfokú tornász-csapatbajnokságra a Lokomotív sportkörök

A III. Országos Alapfokú Tornász-csapatbajnokságra a Lokomotív SE Debreceni területén is lelkes a készülődés. Debrecenben 35 csapat, területi viszonylatban pedig 76 csapat nevezett, ami jelentős emelkedést jelent az elmúlt évhez képest, mert az első alapfokú tornászcsapatbajnokságon 36, a másodikkor pedig 52 csapat indult.

Debrecenben a Fazekas Mihály Általános Iskola tornatermében találta otthonra a Lokomotív tornászcsapatot. Itt edzenek a bajnokságra készülő Lokomotív csapatok. A D. Lokomotív minden sportszakosztály alapfokú csapattal indult a versenyen. A legtöbb helyen már megtartották a selejtezőket. A leghíresebben a Jászóvárosi I. férfi és női csapatok szerepelt. A két együttes alapos felkészültségét bizonyítja az, hogy kimagaslottak a mérőnyből és esélyesei a területi döntőnek.

A vidékiek közül a Tiszafüredi Lokomotív lelkesedése dícséretre méltó. Ennek a községnek Lokomotív csapata négy együttesel nevezett az alapfokú versenyre. Már megtartották a selejtezőt és most a területi döntőre készülnek.

A Lokomotív sportkörökről elmondható, hogy eredményesen folytatják készülődéseiket az alapfokú tornász-csapatbajnokságra. Az eredmények mellett hiányosság az, hogy a Debreceni MÁV Igazgatóság és a Vámosperosi Lokomotív keretében nem végzik rendszeresen az edzéseket. Az elkövetkezendő hetekben a területi döntőbe jutott csapatoknak folytatniuk kell a gondos felkészülést. Főfeladatuk az edzők a gyűrközés iránt fordítanak a figyelt, mert az eddigi gyakorlat mutatja, hogy az előtámaszba lendülés még igen sok versenyzőnek gátja pontja.

RÖVID SPORTHÍREK
Hajdú-Bihar megye egyéni és páros szocializmusbajnokságának döntőit szombaton és vasárnap rendezik Debrecenben. — Debrecenben február 8-20. között bonyolították le az országos férfi egyéni sakkbajnokság elődöntője egyik csoportjának küzdelmét. — Bukarestben január 25-28. között rendezték a sakkverseny körül megrendezésre, amelyen a Szovjetunió és a népi demokráciák versenyzői közül Belgium, Norvégia,

Svédország és Anglia legjobb sakkjói is meghívták kaptak.
83-RA EMELEKEDT A NEVEZŐK SZÁMA
Az ökölvívó-főváros egyik legnagyobb hazai eseményének számít az az ökölvívó bajnokság, amelyet január 31-én és február 1-én rendeznek Debrecenben. A városbajnokságon a magyar éljárda szín-jára állndul. Kedden estig 83-ra emelkedett a nevezők száma, több mint tíz egyesület nevezte versenyzőit.

HIREK

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Változó felhőzet, legfeljebb egy-két helyen kisebb havazás. Többfelé köd. Az északi, északkeleti szél fokozatosan melegekedik. A hőmérséklet csökken. A várható napi középhőmérséklet január 21-én, szerdán Nógrád, Borsod, Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár megyékben mínusz 4, másként plusz 4 fok alatt.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETÉSEK. Sági Sándor kövér, segéd Szepességi u. 20. Hú Béla, Szabó László táviratképesítő, Margit u. 16/b. Hú: Imre, Dobai Albert lakatos, Kiss Ernő u. 7/a. Hú: Csaba, Repkó János MÁV felelős, Teleki u. 53. Hú: János, Sári Béla, egyetemi hiv segéd, Miképesi út 58. leány: Erzsébet.
HALALOZÁSOK. Molnár József gazdalk. Halap 150. Páti Mihály asztalos szakmunkása, Mező u. 6. Lampék Mária leány, Teleki u. 81. Szabó Józsefné sz. Vass Erzsébet htb. Bellegró 129. öz. Nagy Lajosné sz. Szabó Borbála htb. Jókai u. 40. Pinczés János tényleges katonája, Nagycseré 19/b.

Színház: műsor

Luxemburg grófja: ma 7-kor; ABCD-bérlét esztörtökön 7-kor bérlétszínház. Pénteken 7-kor: Fáklyaláng. ABCD-bérlét, szombaton 7-kor Luxemburg grófja, bérlétszínház.

HÍRODMÉNY

Debrecen Város Tanácsának Végrehajtóbizottsága Egyelvezte a közönséget, hogy a debreceni 15 KV-os nagyfeszültségű körvezeték Maec Néptanács szes szakaszának üzembehelyezése január hó 20-án megtörtént. A nagyfeszültségű vezeték és kapcsolóberendezések érintése életveszélyes.
Városi Tanács
Végrehajtóbizottsága

PALYÁZATI FELHÍVÁS

A vegyipari minisztérium hathatóspos feladatok gumiipari tanfolyamát indít a természetföldrajzi karon, műszaki egyetemen, miskolci felsőoktatási vezetők, vegyész, vegyész-mérnökök részére. A tanfolyam résztvevői az átléptés időtartama alatt gumiipari vállalatoknál nyereség alkalmazást. — Munkaidőük napi 8 óra, ezen felül kb. öt óráig kell tanulmányalkalmazást, konzultációt, egyéni tanácsot foglalkozniok megfigyelésű tantervezést. Munkaviszonyuk folyamatos tanulmányi idejére utolsó három havát át az keresetüket kapják. A tanfolyamra a jelentkezést irásban kell benyújtani a vegyipari minisztérium személynzeti főosztályára (Budapest, I. Iskola u. 15.) 1963. január 27-ig. A következők adatait felmutatásával, születési év, hely, anyja neve, munkahelye és beosztása, jelenlegi havi összes jövedelme.

Mozik műsora

BEKE: 4, 6 órákor: Berlin este I. rész. Szines magyarul beszélő szovjet filmalkotás. 8 órákor utoljára: Afrika-ban történt. Egy tudds afrikai kalandja, csodaszökevény film.
VI: 4, 6, 8 órákor: Részlet. — Olasz operafilm. Előtte artista műsor, 50 filléres felárval.
METEOR: 3, 5, 7 órákor: Afrikában történt. Egy tudds afrikai kalandjáról készült csodaszökevény film. Előtte artista műsor 50 filléres felárval.
HIRADÓ: d. e. fel 11 órától folyt. d. n. 4, 6, 8 órákor: Háló Mezők. Vidám zenés szovjet film.
Népvonó I.: Csopókerít. Prlel.
Népvonó II.: Allami Kórház: Egy életen át.
Népvonó IV.: Lentz-telep, Allami Gazdaság: Nyugati övezet.

NÉPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Pártbizottságának lapja
Felüls szerkesztő: KAPUSI ERZSEBET
Felüls kiadó: BARCSI GYULA
Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Telefon: 42.54. és 48.40. Alföldi Nyomda telephely

BUNDABÉLÉSEK rövid téliakadémiát, Nagy Sándor, Kálmán-ter 17.
JORKSIE sülők eladók, Temető u. 22.
EGY kézművelés sezlón eladó, Szapannó u. 7.
NAGYMÉRTŰ pánofix bunda, modern konyhaszekrény eladó, Homok u. 44.
ELADÓ cserépkályha, szekrény, hordó, szánkó, esak, Vasvári u. 28.
UJ sezlón és plus dí. vány oleszlón eladó, Pacsirta u. 13.
SONKA pácolással, hús fűszerezéssel pácolva, vá. lom. Krumplicsaját veszek, Kossuth u. 57.
HARMAS puhafa szekrény, 3+1-es rádió használt asztaltűzhely eladó, Vöröshadereg útja 77. Budapest. házfelügyelő.

GÁBOR ANDOR

69 éves korában, hőiesen viselt súlyos betegség után meghalt kiváló harcostársunk és barátunk, Gábor Andor elvtárs. Félévszázados munkássága szüntelen harc volt a haladásért, több mint három évtizede a Kommunista Párt sorában küzdött népünk szabadságáért és felemelkedéséért, a Nemzetközi Munkásmozgalomért, a békéért. Tolla és fegyver volt a Horthysta fehérterror ellen, a hitleri barbárság, az új háborús gyújtogatók ellen. Szatirájának az adott kíméletlen élt. Az emigráció nehéz éve alatt sem tört meg a magyar nép győzelmébe vetett hite Bécsben és Berlinben egyaránt nemzetközi lángolt szíve. Verseivel, könyveivel a forradalmi hazaszeretet élesztette. A fasizmus üldözése elől a Szovjetunióban, a szabadság hazájában talált menedéket. A sajtóban és a rádióban maró gúnyal leplezte le a német fasiztiak zsoldosait, ellenállásra buzdította népiüket. A nép iránti meleg szeretettel lángoló, a nép ellenségei elleni gyűlölettel izzó írásaival segítette a magyar dolgozó tömegek harcát a felszabadulás után is. Sok évtizedes munkásságának tapasztalataival és példamutatásával pártosságára, az imperialista ellenség leleplezésére, a háke megvédéséért folyó aktív harcra tanította és nevelte a magyar írókat és újságírókat.

Gábor Andor harcos életét benagyogta a derű és az optimizmus, amelynek gyökere a szocializmus ügyébe vetett tőrhetetlen bizakodása volt. Csak, aki mélyen és forrón szereti népet, tud olyan tizzel és hővel harcolni a háború és az elnyomás sötét erőt ellen, mint Gábor Andor.

Halálával nagy veszteség érte a magyar irodalmat és újságírást. Híven megőrizzük emlékét, mely műveiben és nevelő munkájának eredményeiben tovább él. Példája miniket, magyar írókat és újságírókat még keményebb munkára, bátrabb helytállásra lelkesít a szocializmusért és a békéért vívott nagy harcban.

Magyar Írók Szövetsége,
Magyar Újságírók Országos Szövetsége.

Gábor Andor elvtárs 1884 január 17-én a somogy megyei Ujnép községben született. Mint kishivatalkos gyermek nehéz körülmények közt nevelkedett. Gyermekkorától kezdve önállóan kereste meg kenyerét. Nehéz körülmények között végezte el középiskoláit, majd az egyetemet Budapesten, ahol tanári képesítést szerzett. Már 18 éves korában a nyilvánosság elé lép. Író, újságíró, költő, műfordító. Aktív részvett az Októberi Forradalomban, majd a Tanácsköztársaság kikiáltásánál a KMP-hez csatlakozik és a kultuszminisztérium egyik színházi osztályának vezetője lesz.

A Tanácsköztársaság bukása után börtönbe vetik, kiszabadulása után egy ideig illegálisan él Budapesten, majd Bécsbe, Franciaországba, Berlinbe utazik illegálisan, a párt megbízásából, majd Moszkvába kerül. Moszkvában is folytatja harcaát a fasizmus ellen. Szerkesztje az „Uj Hang”-nak, a Kossuth rádióban dolgozik, majd a magyar hadifoglyok lapjának az „Igaz Szó”-nak lesz a szerkesztője. A felszabadulás után visszatér Budapestre, ahol előbb a „Szabadság” című lap szerkesztőbizottságának tagja, majd a „Ludas Matyi” című satirikus heti lap főszerkesztője lesz.

Prozai művek, egyfelvonásosok, verses kötetek jeleztek Gábor Andor írói működését az emigráció-

ban, a felszabadulás után Magyarországon jelent meg a bécsi emigrációból kitejtett harcos publicisztikai munkásságának összefoglaló gyűjteményes kötete, a „Bécsi jelek”, melyben egybe gyűjtve jelenít meg az ellenforradalom, a Horthy-rendszer ellen írt pamfletjeit, satirikus írásait. A levelek a Horthy fasizmus gonoszletét, a véreskezű orgoványi gyilkos és hóhér társait leplezték le egész Európa, az egész világ haladó közvéleménye előtt. — Szípközös humor, maró gúny, az ellenség elleni gyűlölet jellemzi ezeket az írásokat.

A felszabadulás óta a legjelentősebb tevékenységét a „Ludas Matyi”-val kapcsolatban fejtette ki. A humoros és satirikus hetilap alapításától (1945. május) az ő vezetése alatt állt. A szerény kezdetből az ő politikai és művészi irányítása mellett fejlődött az ország egyik legkedveltek és legnépszerűbb hetilapjává.

Gábor Andor elvtárs nemcsak mint a lap főszerkesztője és kitűnő satirikus írója fejtett ki jelentős tevékenységet, hanem mint a magyar kommunista és karika turisták nevelője is fontos hivatást teljesített. Azok az eredmények, amelyeket a humoros és satirikus irodalom, a karikatúra rajzolás terén elértünk, jelentős részben az ő útmutató és nevelő munkájának köszönhető.

Gábor Andor felravatalozása és temetése

1963 január 20-án meghalt Gábor Andor, a kiváló író és újságíró. Holttétét a Magyar Újságírók Országos Szövetségének székházában Budapest VI. Sztálin út 101. január 21-én felravatalozták. Temetése január 22-én 12 órákor lesz a Kerepesi-úti temető halot-

tasházából. A sírma a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége nevében Andics Erzsébet elvtársnő, az írók és újságírók nevében, Darvas József miniszter a Magyar Írók Szövetségének elnöke búcsúztatja Gábor Andor elvtársat.

N
X. EVFO
Vl
A
Dolgozó
ság mi
városi
A v
társasá
omló h
dombor
mellett
forrón
lett. Pe
olyan i
Lenin”.
Mid
sig meg
köszön
lajó Rá
kdrát a
elnöksé
Tanács
kai Biz
kos Mih
Kovács
Szabó Is
laj hely
köveje.
Az
sági és
ben kiú
létkinpe
szági na
zetél.
A m
a Népké
beszédet
— Kedv
— Porro
népünk ve
Rákost
— Mele
a Magyar
líkai Biz
Vezetősége
jait. Mele
a miniszte
körtársasá
tagjait, a
megjelent
ciali képví
tör. Meleg
az ipar é
rünkben je
a tudomáy
emelkedő
sügnik kö
A nagy
ezelőtt eln
dotta Dob
ian műve
áll és le
Heged
Ezúto
Magyar I
kai Bizott
mi gazdas
tere mono
20 évvel
un elvtárs
lángzó el
az ember
ő előtte
Az ő életi
cialista fo
tör. Enele
el. Ő és
nagy Sztá
npet a s
és ők jelö
valamenny
elnyomott
haduláshoz
Ezútan